

UCHWAŁA Nr RIO.II-00310-122/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 13 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej miasta Białegostoku na 2024 r. oraz o możliwości sfinansowania przewidzianego w nim deficytu budżetowego

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 238 ust. 1 pkt 2, art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 poz. 1270 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Marcin Tyniewicki	- przewodniczący
Paweł Gałko	- członek
Ewa Lotko	- członek

opiniuje pozytywnie:

- 1) **przedłożony projekt uchwały w sprawie budżetu Miasta Białegostoku na 2024 rok, wskazując jednocześnie na uwagi zawarte w uzasadnieniu;**
- 2) **możliwość sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie budżetu Miasta Białegostoku na 2024 rok.**

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie budżetu Miasta Białegostoku na 2024 rok wraz z załącznikami i uzasadnieniem, przedłożony przez Prezydenta Miasta Białegostoku zarządzeniem nr 1128/23 z dnia 15 listopada 2023 r. (wpłynęło do RIO w Białymstoku w dniu 15.11.2023 r.). Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający wziął również pod uwagę projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Białegostoku na lata 2024-2040, zawarty w zarządzeniu Nr 1129/23 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 15 listopada br.

Zgodnie z opiniowanym projektem podstawowe wielkości budżetu miasta Białegostoku na 2024 r. planuje się w następujących wysokościach:

- dochody ogółem – 2.537.596.122 zł, w tym dochody bieżące – 2.384.171.050 zł, dochody majątkowe – 153.425.072 zł;
- wydatki ogółem – 2.707.005.791 zł, w tym wydatki bieżące – 2.382.642.679 zł, wydatki majątkowe – 324.363.112 zł;
- przychody ogółem – 233.472.691 zł;
- rozchody ogółem – 64.063.022 zł.

W zasadniczym zakresie przedstawiony projekt uchwały budżetowej spełnia wymagania określone przepisami art. 211-212, art. 214-215, art. 217, art. 222-223, art. 235-237, art. 242-243 i art. 258 ustawy o finansach publicznych (*powoływana dalej także jako u.f.p.*). Plan dochodów opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, a plan wydatków budżetu z wyodrębnieniem działów i rozdziałów. W obu planach wyodrębniono środki związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 237 ust. 2 u.f.p. Natomiast w odniesieniu do poszczególnych elementów opiniowanego projektu Skład Orzekający sformułował uwagi o charakterze formalnym, o których będzie mowa poniżej.

W przedmiotowym projekcie budżetu zaplanowane zostało ujemne saldo pomiędzy ogólnymi kwotami dochodów i wydatków w wysokości 169.409.669 zł i zgodnie z §3 pkt 1 projektu uchwały zostanie ono sfinansowane przychodami pochodzącymi z:

- a) zaciąganych kredytów i pożyczek na rynku krajowym w kwocie 133.472.691 zł,
- b) emisji obligacji komunalnych w kwocie 35.936.978 zł.

Wskazane źródła finansowania planowanego deficytu budżetu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 1-3 u.f.p. oraz zostały uwzględnione w planie przychodów budżetu (załącznik nr 5 do projektu uchwały budżetowej).

Z kolei mając na uwadze sekcję bieżącą projektowanego budżetu, przewidziano w niej dodatnie saldo (tzw. nadwyżkę operacyjną) pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w wysokości 1.528.371 zł. Tym samym zrealizowano dyspozycję wynikającą z art. 242 ust 1 u.f.p., który ustanawia ogólną regułę zachowania równowagi albo dodatniego salda w części operacyjnej budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W kontekście zadłużenia miasta Białegostoku stwierdzić należy, że realizacja projektowanego budżetu na 2024 r., a w szczególności wskazany powyżej sposób finansowania ujemnego salda ogólnego, sprawi że na koniec przyszłego roku ogólne zadłużenie jednostki w porównaniu z bieżącym rokiem budżetowym wzrośnie z 931.419.275 zł do 1.100.828.944 zł. Wartość ta stanowić będzie 43,38% planowanych dochodów budżetowych ogółem i 46,17% w odniesieniu do dochodów bieżących.

Ujęta w projektowanym budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości z zakresu dochodów i wydatków bieżących, nie spowodują w 2024 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 u.f.p. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Białegostoku na lata 2024-2040 wskaźnik ten (lewa strona relacji) w przyszłym roku wyniesie 5,64%, wobec dopuszczanego pułapu w wysokości 10,90% (prawa strona relacji w oparciu o dane za III kwartał roku poprzedzającego rok budżetowy).

Dodatkowo zauważyć należy, że opiniowany projekt będzie miał wpływ na kształtowanie się powyższej relacji również w latach 2025-2031. O ile z formalnego punktu widzenia pozostanie ona w prawnie wyznaczonych granicach, o tyle na szczególną uwagę zasługują lata 2026-2027, w których margines pomiędzy ustaloną wartością wskaźnika spłaty zobowiązań a jego dopuszczalnym pułapem spadnie poniżej 1% i wyniesie odpowiednio 0,32% i 0,99%. W związku z tym wzrośnie ryzyko naruszenia art. 243 ust. 1 u.f.p., a kluczowym czynnikiem mającym wpływ na taki stan będą miały środki (przychody) dłużne, które miasto Białystok zamierza pozyskać na sfinansowanie deficytu budżetu. Dlatego kluczowe znaczenie w tym kontekście będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych na co najmniej poziomach zaplanowanych w przyszłym roku budżetowym i w latach kolejnych, zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2024-2040.

W kontekście formalnoprawnej poprawności projektowanego budżetu miasta Białystok Skład Orzekający przekazuje następujące uwagi:

- w treści normatywnej (tekstowej) projektu uchwały należy uwzględnić szczególną zasadę wykonywania budżetu, która wynika z art. 40a ust. 1d ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.) i w świetle której pobrane opłaty za postój pojazdów w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania w wysokości co najmniej 65% należy przeznaczyć wyłącznie na sfinansowanie poprawy publicznego transportu zbiorowego, budowę lub przebudowę infrastruktury pieszej lub rowerowej lub zieleni i zadrzewienia w gminie. Posiadanie takiej strefy przez miasto Białystok wynika z planu dochodów i wydatków projektowanego budżetu;
- wydatki na realizację zadania pn. „Przebudowa dachu, wymiana okien oraz wykonanie elewacji i innych robót zabezpieczających budynek VI Liceum Ogólnokształcącego, ul. Warszawska 8” wykazane w załączniku nr 3 do projektu uchwały w rozdziale 80120 należy ująć w §605 oraz w §658 klasyfikacji budżetowej, ze względu na fakt finansowania tego zadania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (w projekcie budżetu na 2024 r. zadanie zostało zaklasyfikowane do §§ 6050 i 637).

Uwzględniając powyższe, stwierdzono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo do wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodniczący Składu Orzekającego
Marcin Tyniewicki

